

LIETUVOS STATISTIKOS DEPARTAMENTO

2012 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2013-02-22

Vilnius

I. STRATEGINIŲ POKYČIŲ ĮGYVENDINIMAS

Vykdydamas savo misiją, Lietuvos statistikos departamentas rengė ir skelbė oficialiąją statistiką, plėtojo ir tobulino vartotojų poreikius tenkinančias viešąsias statistinės informacijos sklaidos ir statistinių duomenų rinkimo elektronines paslaugas.

2012 m. Lietuvos statistikos departamentas vykdė 257 statistinius tyrimus ir darbus, iš kurių 83 proc. priskiriami Europos statistikai. Per praėjusius metus buvo paskelbti 298 pranešimai spaudai. Lietuvos statistikos departamento svetainėje, Rodiklių duomenų bazėje, buvo prieinama 55 mln. statistinių rodiklių reikšmių. Įvairių sričių statistinė informacija buvo teikiama Valstybės ilgalaikės raidos strategijos (Žin., 2002, Nr. 113-5029) įgyvendinimui stebėti. Lietuvos statistikos departamento interneto svetainėje buvo paskelbti pagrindiniai Nacionalinėje darnaus vystymosi strategijoje (Žin., 2003, Nr. 89-4029; 2009, Nr. 121-5215) numatyti aplinkos būklę, ekonomikos, socialinį ir regionų vystymąsi apibūdinantys statistiniai rodikliai. Taip pat buvo skelbiama Europos augimo strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimą atspindinti statistika, gyvenimo kokybės ir makroekonominio disbalanso statistiniai rodikliai. Ūkio subjektams buvo sudaryta galimybė visais jiems skirtas statistines ataskaitas teikti elektronine forma. Modernizuota Elektroninė statistinių verslo duomenų parengimo ir perdavimo sistema.

2012 m. vykusio kokybės vadybos sistemos priežiūros audito metu nepriklausomi auditoriai kaip Lietuvos statistikos departamento stipriąsias puses įvardijo strateginį valdymą, gebėjimą nuolat užtikrinti teikiamų paslaugų atitiktį nustatytiems kokybės reikalavimams, informatyvų procesų rezultatyvumo vertinimą, aukštą darbuotojų kompetenciją.

2012 m. Lietuvos statistikos departamentas įgyvendino savo veiklos prioritetus ir prisidėjo prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) prioritetų įgyvendinimo, atlikdamas šiuos darbus:

1. Mažindamas statistinės atskaitomybės našą (Vyriausybės prioritetas I. Palankesnė aplinka verslui – naujoms darbo vietoms kurti) Lietuvos statistikos departamentas:

1.1. 2012 m. modernizavo ir lapkričio 20 d. perdavė naudotis respondentams Elektroninę statistinių verslo duomenų parengimo ir perdavimo sistemą (toliau – *e. statistika*). Sistemoje įgyvendinta galimybė iš dalies užpildyti statistines ataskaitas duomenimis, kuriuos ūkio subjektas jau yra pateikęs kitoms institucijoms (pvz., Valstybinei mokesčių inspekcijai) – taip sumažinamos darbo laiko sąnaudos statistinėms ataskaitoms pildyti ir užtikrinamas „vieno langelio“ principo įgyvendinimas. Naudodamiesi *e. statistika*, respondentai gali gauti pagal jų pateiktus statistinius duomenis parengtą palyginamąją informaciją apie jų įmonės vietą atitinkamoje ekonominėje veikloje. Iki 2012 m. gruodžio 31 d. per sistemą buvo pateikta daugiau nei 11 tūkst. statistinių ataskaitų.

1.2. Testavo 18 statistinių ataskaitų formų. Tai sudaro 13 proc. visų šiuo metu galiojančių, Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus įsakymu patvirtintų statistinių ataskaitų. Išanalizavus statistinių ataskaitų formų supaprastinimo galimybes, 2013 m. bus atsisakyta 712 rodiklių, dėl to statistinė našta sumažės 41,6 tūkst. respondentų.

1.3. Tolygiau paskirstė statistinės atskaitomybės našą respondentams, suderinus 2013 metų statistinių tyrimų imtis.

2012 m. statistinės atskaitomybės našta, išreikšta vieno respondento vidutinėmis metinėmis laiko sąnaudomis statistinėms ataskaitoms pildyti ir teikti, sutrumpėjo nuo 9,9 val. iki 9,6 val. Pagrindinės priežastys, lėmusios statistinės atskaitomybės naštos sumažėjimą: platesnis administracinių duomenų panaudojimas statistiniams rodikliams rengti, didelis dėmesys statistinių ataskaitų kokybei ir jose esančių statistinių rodiklių pagrįstumui, elektroninių statistinių duomenų pateikimo būdų plėtra.

2. Perkeldamas viešąsias ir (ar) administracines paslaugas į elektroninę erdvę, Lietuvos statistikos departamentas užtikrino didesnę viešųjų ir administracinių paslaugų prieinamumą (III. Naujos kokybės viešosios paslaugos mūsų žmonėms). 2012 m. Lietuvos statistikos departamentas:

2.1. Papildė Rodiklių duomenų bazę 8,1 mln. statistinių rodiklių reikšmių. Tai sudarė 96 proc. visos pagal Oficialiosios statistikos 2012 m. darbų programą parengtos statistinės informacijos. Palyginti su 2011 m., statistinės informacijos prieinamumas Rodiklių duomenų bazėje padidėjo 1 procentiniu punktu.

2.2. Įgyvendino Oficialiosios statistikos paslaugų portalo kūrimo projektą. Oficialiosios statistikos portalas leis vienoje vietoje rasti visų Lietuvos oficialiąją statistiką rengiančių institucijų parengtą statistinę informaciją. Tai reiškia, kad bus iš esmės pagerinta oficialiosios statistikos teikimo vartotojams paslauga. 2012 m. Lietuvos statistikos departamentas įsigijo ir paruošė naudoti techninę ir programinę įrangą, baigė Oficialiosios statistikos portalo projektavimo ir kūrimo etapus, ištestavo ir pradėjo bandomąją eksploataciją.

3. **Paskelbė galutinius Lietuvos Respublikos 2010 m. visuotinio žemės ūkio surašymo (toliau – visuotinio žemės ūkio surašymo) rezultatus.** Vartotojams iš viso pateikta 318 statistinių rodiklių apie ūkius, žemę ir jos naudojimą, žemės ūkio augalų pasėlius, ūkinius gyvūnus, ekologinį ūkininkavimą, darbą žemės ūkyje, žemės ūkio techniką ir pastatus, žemės ūkio gamybos metodus. Statistinė informacija nustatytais terminais buvo paskelbta šalies, apskričių, savivaldybių ir seniūnijų lygmeniu.

4. **Įgyvendino priemones, skirtas socialinės statistikos rengimo procesui modernizuoti:**

4.1. Pagal Ekonomikos augimo veiksmų programos 3 prioriteto priemonę Nr. VP2-3.1-IVPK-14-K „Pažangios elektroninės paslaugos“ (Žin., 2008, Nr. 95-3721) pradėjo vykdyti projektą „Gyventojų statistinių tyrimų duomenų priėmimo ir tvarkymo paslaugos perkėlimas į elektroninę erdvę“. Projekto tikslas – sudaryti galimybes Lietuvos gyventojams pateikti statistinius duomenis elektroniniu būdu, taip didinant surenkamų statistinių duomenų kokybę ir Lietuvos statistikos departamento veiklos efektyvumą. 2012 m. sudarytos sutartys dėl projekto techninės priežiūros ir administravimo paslaugų teikimo. Pradėtos viešųjų pirkimų procedūros elektroninei gyventojų statistinių tyrimų duomenų priėmimo ir tvarkymo paslaugai sukurti ir įdiegti.

4.2. Atliko namų ūkių biudžetų statistinį tyrimą, kurio rezultatai bus paskelbti 2013 m. Namų ūkių biudžetų tyrimas leis įvertinti namų ūkių išlaidų lygį ir struktūrą, vartojimą, būsto sąlygas įvairiose namų ūkių grupėse pagal gyvenamąją vietą, pagrindinį pajamų šaltinį, pajamų dydį, namų ūkio sudėtį, namų ūkio galvos išsilavinimą ir amžių ir kt. Statistinis tyrimas, atliktas po ketverių metų pertraukos, leis palyginti ir įvertinti atskirų gyventojų grupių pajamų, vartojimo išlaidų ir jų struktūros pokyčius, įvykusius nuo 2008 m.

2012 m. Lietuvos statistikos departamento veiklos efektyvumas didėjo dėl šių veiksnių:

1. 2009–2011 m. atlikti struktūriniai pertvarkymai Lietuvos statistikos departamente leido padidinti bendrosios veiklos funkcijų efektyvumą. 2012 m. vienam vadovui teko 6 darbuotojai, bendrosios veiklos ir specialiosios veiklos darbuotojų santykis sudarė 0,25.

2. Didelis dėmesys buvo skiriamas statistinės informacijos rengimo proceso analizei ir optimizavimui. 2012 m., palyginti su 2011 m., ketvirtinės statistinės informacijos parengimo ir paskelbimo vidutinė trukmė sutrumpėjo 1 diena, metinės – 3 dienomis.

3. Daug dėmesio buvo skiriama nekilnojamojo turto valdymo ir priežiūros išlaidoms mažinti. 2012 m. Lietuvos statistikos departamentas VĮ Turto bankui perdavė 8 po organizacinės struktūros pertvarkymo nenaudojamus pastatus ar jų dalis. Efektyvesnis centralizuotas likusio nekilnojamojo turto valdymas lėmė, kad 2012 m., palyginti su 2011 m., nekilnojamojo turto valdymo ir priežiūros išlaidos sumažėjo 13 proc.

4. Daugiau korespondencijos buvo siunčiama elektroniniu būdu. 2012 m. elektroniniu būdu buvo išsiųsta 61 proc. valstybės institucijoms skirtos korespondencijos. Taip buvo skatinamas atsakingas ir efektyvus išteklių vartojimas.

II. STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Lietuvos statistikos departamento strateginis tikslas (kodas 01)

Lietuvos statistikos departamento strateginis tikslas (kodas 01) – išplėsti paslaugas vartotojams, tinkamiausia forma teikiant išsamią ir detalią oficialiąją statistinę informaciją vieno kontakto principu, racionaliai naudojant išteklius ir nedidinant statistinės atskaitomybės naštos respondentams.

Strateginiam tikslui įgyvendinti 2012 m. buvo vykdyta viena programa „Oficialiosios statistikos tvarkymas“ (kodas 01-01). Strateginio tikslo įgyvendinimą atspindėjo 3 efekto kriterijai:

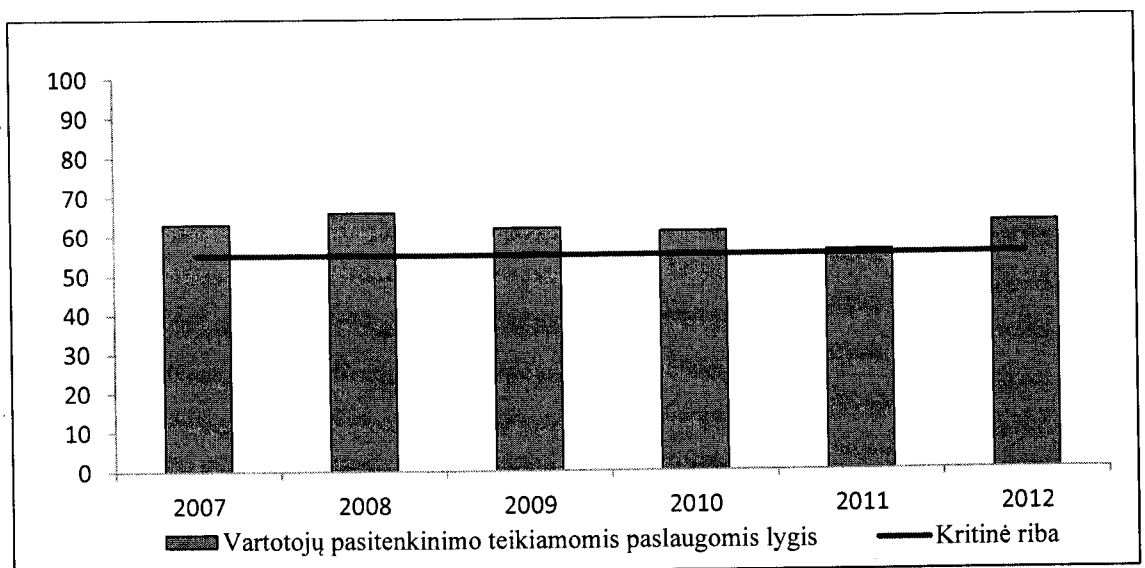
– E-01-01. Vartotojų pasitenkinimo Lietuvos statistikos departamento teikiamomis paslaugomis lygis, procentais;

– E-01-02. Visuomenės susidomėjimas Lietuvos statistikos departamento produktais ir teikiamomis elektroninėmis paslaugomis, vidutinis Lietuvos statistikos departamento interneto svetainės lankytojų per dieną skaičius;

– E-01-03. Statistinės atskaitomybės našta respondentams (ūkio subjektams), vidutinės metinės vienos įmonės laiko sąnaudos statistiniams duomenims parengti ir statistinėms ataskaitoms užpildyti.

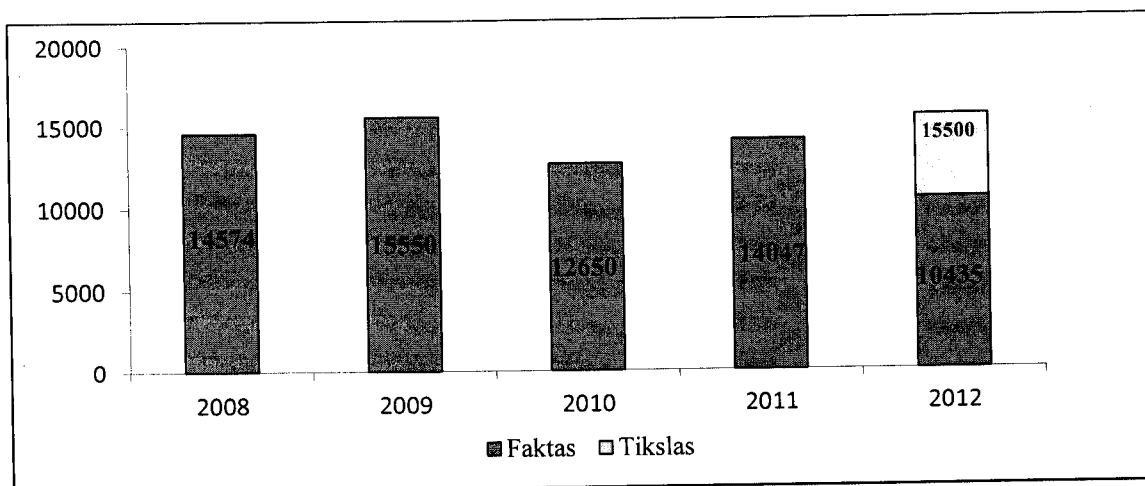
E-01-01. Vartotojų pasitenkinimo Lietuvos statistikos departamento teikiamomis paslaugomis lygis. 2012 m. pasiektas planuotas 63 proc. vartotojų pasitenkinimo Lietuvos statistikos departamento teikiamomis paslaugomis lygis ir pirmą kartą nuo 2009 m. užfiksuotas augantis vartotojų pasitenkinimas. Siekiant pagerinti vartotojų pasitenkinimą teikiamomis paslaugomis, didelis dėmesys buvo skiriamas ne tik statistinės informacijos prieinamumo didinimui, bet ir Lietuvos statistikos departamento teikiamų paslaugų populiarinimui ir visuomenės statistinio raštingumo ugdymui.

1 pav. E-01-01. Vartotojų pasitenkinimo Lietuvos statistikos departamento teikiamomis paslaugomis lygis, procentais

E-01-02. Visuomenės susidomėjimas Lietuvos statistikos departamento produktais ir teikiamomis elektroninėmis paslaugomis. 2012 m. per dieną Lietuvos statistikos departamento interneto svetainėje vidutiniškai apsilankė 10 435 lankytojai. Tai sudarė 67 proc. 2012 m. planuoto pasiekti lygio. Viena iš šio vertinimo kriterijaus sumažėjimo priežasčių yra laikino pobūdžio ir susijusi su Lietuvos statistikos departamento informacinių sistemų diegimu įgyvendinant jų modernizavimo projektus. Visuomenės požiūrį į Lietuvos statistikos departamento teikiamas paslaugas atspindi pradėjęs didėti vartotojų pasitenkinimo lygis. Kiti visuomenės susidomėjimą oficialiąja statistika atspindintys rodikliai rodo augantį visuomenės aktyvumą, naudojantis oficialiąja statistika, domintis jos prieinamumu, kokybe. Atsižvelgiant į visuomenės poreikius, 2012 m. buvo daugiau, nei planuota parengta ir paskelbta pranešimų spaudai, suorganizuota statistikos populiarinimo renginių. Augantį visuomenės susidomėjimą statistika rodo ir tai, kad Lietuvos statistikos departamento parengtą statistinę informaciją vis dažniau galima rasti kitų institucijų interneto svetainėse. Taip pat 2012 m. augo statistinės informacijos citavimų spaudoje skaičius (2011 m. – 6 230, 2012 m. – 6 918).

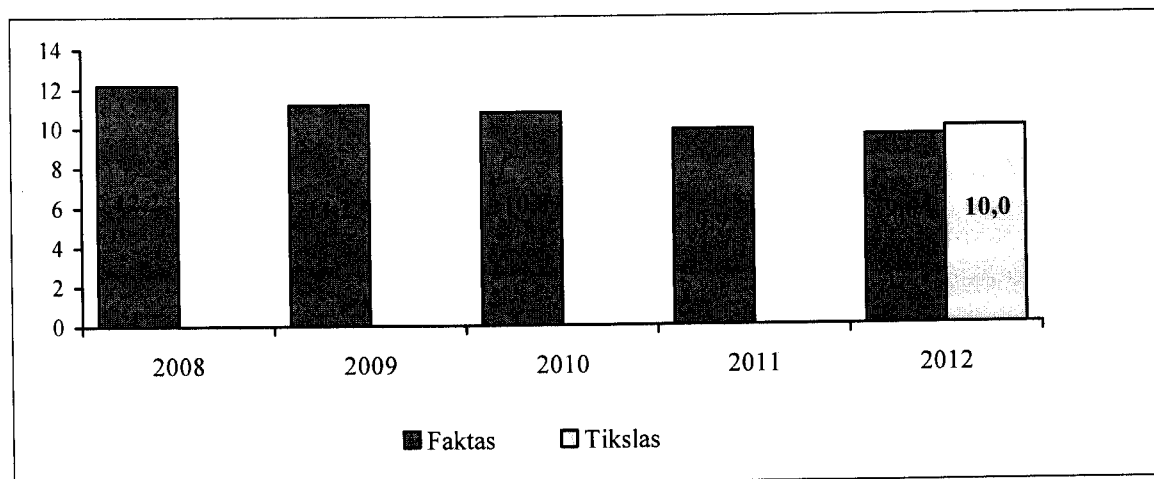
2 pav. E-01-02. Visuomenės susidomėjimas Lietuvos statistikos departamento produktais ir teikiamomis elektroninėmis paslaugomis, vidutinis Lietuvos statistikos departamento interneto svetainės lankytojų per dieną skaičius

E-01-03. Statistinės atskaitomybės našta respondentams (ūkio subjektams). Nuosekliai Lietuvos statistikos departamento specialistų darbu per paskutinius penkerius metus vidutinės metinės vienos įmonės laiko sąnaudos statistiniams duomenims parengti ir statistinėms ataskaitoms užpildyti sutrumpėjo 2,6 val.

2012 m. vidutinės metinės vienos įmonės laiko sąnaudos statistiniams duomenims parengti ir statistinėms ataskaitoms užpildyti buvo 9,6 val. Sumažėjimą, palyginti su 2011 m. (9,9 val.), lėmė tai, kad po testavimo buvo supaprastintos statistinės ataskaitos ir atsisakyta 509 statistinių rodiklių, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos administraciniai duomenys buvo panaudoti įmonių, kuriose dirba ne daugiau kaip 10 darbuotojų, darbo statistikos rodikliams vertinti.

3 pav. E-01-03. Statistinės atskaitomybės našta respondentams (ūkio subjektams), vidutinės metinės vienos įmonės laiko sąnaudos statistiniams duomenims parengti ir statistinėms ataskaitoms pildyti

Oficialiosios statistikos tvarkymo programa (kodas 01)

Lietuvos statistikos departamentas, įgyvendindamas strateginį tikslą, vykdė vieną – Oficialiosios statistikos tvarkymo – programą (programos kodas 01). Programa yra ilgalaikė, tęstinė.

Programos tikslai:

1. Aprūpinti visuomenę kokybiška statistine informacija, atspindinčia socialinės ekonominės raidos tendencijas ir aplinkos pokyčius, gerinti teikiamų paslaugų kokybę.
2. Pajamomis, gautomis už suteiktas paslaugas, prisidėti prie oficialiosios statistikos tobulinimo ir plėtros.

Įgyvendindamas pirmąjį programos tikslą, Lietuvos statistikos departamentas parengė išsamią statistinę informaciją apie šalies socialinės ir demografinės raidos tendencijas, struktūrinius ir trumpalaikius verslo pokyčius, žemės ūkio raidą, šalies makroekonominis rodiklius, modernizavo elektroninę statistinių duomenų surinkimo sistemą ir plėtojo statistinės informacijos sklaidos paslaugas. Įgyvendindamas šį tikslą, Lietuvos statistikos departamentas pasiekė visų 6 rezultato kriterijų reikšmes, iš kurių 3 viršijo.

Siekiant visuomenę informuoti apie svarbiausius šalies demografinius, socialinius ir ekonominius pokyčius ir atsižvelgiant į visuomenės gyvenimo aktualijas, 2012 m. buvo parengta 15 pranešimų spaudai daugiau nei planuota (R-01-01-01-01).

Vienas iš svarbiausių statistikos uždavinių – statistinės informacijos savalaikiškumo gerinimas. Metinės statistinės informacijos parengimo ir paskelbimo vidutinė trukmė 2012 m. sudarė 185 dienas (R-01-01-01-04). Vidutinė ketvirtinės ir mėnesinės statistinės informacijos parengimo ir paskelbimo trukmė buvo atitinkamai 55 (R-01-01-01-03) ir 18 dienų (R-01-01-01-02).

2012 m. pabaigoje Rodiklių duomenų bazėje buvo prieinama 96 proc. visos pagal Oficialiosios statistikos darbų programą parengtos statistinės informacijos (R-01-01-01-05).

Praėjusiais metais visos statistinės ataskaitos, skirtos verslui, buvo perkeltos į elektroninę erdvę. Dėl to 2012 m. iki 80 proc. išaugo respondentų, teikiančių statistines ataskaitas elektronine forma, dalis (planas – 71 proc.) (R-01-01-01-06). Tokį augimą taip pat lėmė ir didėjantis respondentų kompiuterinis raštingumas bei aktyvus Lietuvos statistikos departamento specialistų bendradarbiavimas su respondентаis.

Oficialiosios statistikos tvarkymo programos įgyvendinimo rezultatai

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas
	1 tikslas – aprūpinti visuomenę kokybiška statistine informacija, atspindinčia socialinės ekonominės raidos tendencijas ir aplinkos pokyčius, ir gerinti teikiamų paslaugų kokybę			
R-01-01-01-01	Parengtų ir paskelbtų pranešimų spaudai, atspindinčių šalies socialines ekonomines aktualijas, skaičius	283	298	105,3
R-01-01-01-02	Mėnesinės statistinės informacijos paskelbimo vidutinė trukmė dienomis ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus pagal pranešimų spaudai skelbimo kalendorių	19	18	105,5
R-01-01-01-03	Ketvirtinės statistinės informacijos paskelbimo vidutinė trukmė dienomis ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus pagal pranešimų spaudai skelbimo kalendorių	55	55	100
R-01-01-01-04	Metinės statistinės informacijos paskelbimo vidutinė trukmė dienomis ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus pagal skelbimo Rodiklių duomenų bazėje kalendorių	185	185	100
R-01-01-01-05	Į elektroninę erdvę perkeltos statistinės informacijos, parengtos pagal Oficialiosios statistikos darbų programą, dalis, procentais	96	96	100
R-01-01-01-06	Respondentų (ūkio subjektų), teikiančių statistines ataskaitas elektronine forma, dalis	71	80	112,7
	<i>1 tikslo 1 uždavinys</i> – atlikti visuotinius surašymus			
P-01-01-01-01-01	Paskelbtų Lietuvos Respublikos 2011 m. visuotinio gyventojų ir būstų surašymo rezultatų dalis	-	-	-
P-01-01-01-01-02	Paskelbtų Lietuvos Respublikos 2010 m. visuotinio žemės ūkio surašymo rezultatų dalis	100	100	100

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas
P-01-01-01-01-03	Parengta susisteminta informacija apie užsienio valstybėse nuolat gyvenančių Lietuvos Respublikos piliečių, Lietuvoje gimusių asmenų skaičių (vertinimo kriterijaus reikšmės siekiama atsižvelgiant į Lietuvos statistikos departamentui kitų valstybių atitinkamų institucijų pateiktą informaciją)	-	-	-
	<i>1 tikslo 2 uždavinys</i> – atlikti statistinius tyrimus, rengti statistinę informaciją, užtikrinti jos kokybę			
P-01-01-01-02-01	Socialinę demografinę raidą atspindinčių statistinių rodiklių reikšmių, parengtų ir paskelbtų Rodiklių duomenų bazėje, skaičius, tūkst.	3 600	3 600	100
P-01-01-01-02-02	Verslą apibūdinančių statistinių rodiklių reikšmių, parengtų ir paskelbtų Rodiklių duomenų bazėje, skaičius, tūkst.	5 500	5 500	100
P-01-01-01-02-03	Žemės ūkį ir aplinkos būklę atspindinčių statistinių rodiklių reikšmių, parengtų ir paskelbtų Rodiklių duomenų bazėje, skaičius, tūkst.	810	810	100
P-01-01-01-02-04	Makroekonomikos raidą apibūdinančių statistinių rodiklių reikšmių, parengtų ir paskelbtų Rodiklių duomenų bazėje, skaičius, tūkst.	41 000	45 205	110,3
P-01-01-01-02-05	Interneto svetainėje paskelbtų statistinių tyrimų (darbų) metodikų ir metodinių aprašų skaičius	138	138	100
P-01-01-01-02-06	Parengtų ir interneto svetainėje paskelbtų statistinių rodiklių kokybės aprašų skaičius	185	185	100
P-01-01-01-02-07	Parengta statistinė informacija apie alkoholinių gėrimų ir tabako gaminių (išskyrus nelegalius) gamybą, importą, eksportą, pardavimą, mažmenines kainas ir jų pokyčius, įsigijimo išlaidas, vartojimą ir jo padarinius (informacinių biuletenių skaičius)	2	2	100
	<i>1 tikslo 3 uždavinys</i> – tobulinti statistinių duomenų rinkimą, apdorojimą ir sklaidą, sudaryti sąlygas efektyviai vykdyti Lietuvos statistikos departamentui priskirtas funkcijas			

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas
P-01-01-01-03-01	Sudarytos sąlygos ūkio subjektams statistines ataskaitas teikti elektronine forma, įdiegtų elektroninių ataskaitų formų dalis, palyginti su visomis ūkio subjektams skirtomis statistinėmis ataskaitomis, procentais	100	100	100
P-01-01-01-03-02	Administracinių duomenų šaltinių pagrindu parengtų statistinių rodiklių dalis, procentais	40	40	100
P-01-01-01-03-03	Užtikrintas nepertraukiamas viešųjų elektroninių paslaugų prieinamumas, procentais	99	96	97
P-01-01-01-03-04	Teminių statistinės informacijos lentelių, paskelbtų interneto svetainėje, skaičius	1 200	1 188	99
P-01-01-01-03-05	Organizuota priemonių, skirtų oficialiajai statistikai populiarinti ir statistiniam raštingumui didinti, skaičius	10	15	150
P-01-01-01-03-06	Lietuvos statistikos departamento valstybės tarnautojų ir darbuotojų mokymams skirtų žmogaus dienų skaičius	3 740	3 804	101,7
P-01-01-01-03-07	Komandiruočių į ES Tarybos darbo struktūras nagrinėti su statistika susijusių klausimų skaičius	8	7*	87,5
P-01-01-01-03-08	Parengtų susitikimų statistikos srityje koncepcijų skaičius	-	-	-
	2 tikslas – pajamomis, gautomis už suteiktas paslaugas, prisidėti prie oficialiosios statistikos tobulinimo ir plėtros			
R-01-01-02-01	Gautos įplaukos už paslaugas ir statistikos darbus, vykdomus pagal sutartis, mln. Lt	0,3	0,273	91
	<i>2 tikslo 1 uždavinys</i> – atlikti užsakomuosius statistikos darbus ir efektyviai valdyti patikėjimo teise naudojamą valstybės nekilnojamąjį turtą			
P-01-01-02-01-01	Pagal sutartis atliekamų užsakomųjų darbų ir teikiamų paslaugų skaičius	4	4	100

* Vienas planuotas ES Tarybos statistikos darbo grupės posėdis neįvyko.

Pirmajam Oficialiosios statistikos tvarkymo programos tikslui įgyvendinti buvo iškelti trys uždaviniai:

1. Atlikti visuotinius surašymus;
2. Atlikti statistinius tyrimus, rengti statistinę informaciją, užtikrinti jos kokybę;
3. Tobulinti statistinių duomenų rinkimą, apdorojimą ir sklaidą, sudaryti sąlygas efektyviai vykdyti Lietuvos statistikos departamentui priskirtas funkcijas.

1 uždavinys. Atlikti visuotinius surašymus. Visuotiniai surašymai yra vieni iš reikšmingiausių Lietuvos statistikos departamento darbų.

2012 m. Lietuvos statistikos departamentas paskelbė visus Lietuvos Respublikos 2010 m. visuotinio žemės ūkio surašymo rezultatus (P-01-01-01-01-01). Išsamūs žemės ūkio būklę atspindintys statistiniai rodikliai šalies, apskričių, savivaldybių ir seniūnijų lygmeniu paskelbti trijuose statistikos leidiniuose, vartotojams pateiktuose spausdintoje ir elektroninėje versijose.

2012 m. Lietuvos statistikos departamentas tęsė Lietuvos Respublikos 2011 m. visuotinio gyventojų ir būstų surašymo (toliau – visuotinis gyventojų ir būstų surašymas) duomenų apdorojimo darbus (P-01-01-01-01-02). Detalesnė informacija apie visuotinį gyventojų ir būstų surašymą pateikiama trečiame ataskaitos skyriuje, skirtame Vyriausybės programos įgyvendinimui.

2 uždavinys. Atlikti statistinius tyrimus, rengti statistinę informaciją, užtikrinti jos kokybę. Lietuvos statistikos departamentas, įgyvendindamas 1 tikslo 2 uždavinį, plėtė statistinės informacijos, skelbiamos Rodiklių duomenų bazėje, apimtį (P-01-01-01-02-01, P-01-01-01-02-02, P-01-01-01-02-03, P-01-01-01-02-04), paskelbė daugiau metodikų (P-01-01-01-02-05) ir kokybės aprašų (P-01-01-01-02-06).

Pasikeitus Kombinuotajai nomenklatūrai ir išsiplėtus užsienio prekybos geografijai, 2012 m. Lietuvos statistikos departamentas Rodiklių duomenų bazėje paskelbė 4,2 tūkst. statistinių rodiklių reikšmių daugiau nei planuota ir viršijo produkto kriterijų „Makroekonomikos raidą apibūdinančių statistinių rodiklių reikšmių, parengtų ir paskelbtų Rodiklių duomenų bazėje, skaičius“ (P-01-01-01-02-04). Papildomais užsienio prekybos statistiniais rodikliais išplėtus Rodiklių duomenų bazę, vėlesniam laikotarpiui buvo atidėtas 12 statistinės informacijos teminių lentelių skelbimas (P-01-01-01-03-04). Lietuvos statistikos departamento interneto svetainėje buvo planuota paskelbti 1 200 teminių lentelių, paskelbtos 1 188.

2012 m. be kasmet atliekamų statistinių tyrimų ir darbų Lietuvos statistikos departamentas atliko šiuos statistinius tyrimus, pagal ES teisės aktų reikalavimus vykdomus kas keleri metai:

- suaugusiųjų švietimo (statistinio tyrimo tikslas – parengti statistinę informaciją apie suaugusių asmenų mokymąsi visą gyvenimą);
- informacinių technologijų panaudojimo įmonėse, valstybės ir savivaldybių valdymo įstaigose (statistinis tyrimas leis įvertinti informacinių technologijų (kompiuterių, interneto) panaudojimo ir elektroninių paslaugų teikimo apimtį valstybės ir savivaldybių valdymo įstaigose).

2012 m. buvo paskelbti 2011 m. atlikto darbo užmokesčio struktūros statistinio tyrimo rezultatai, leidžiantys nustatyti darbuotojų skaičių, darbo užmokestį ir struktūrą pagal darbuotojų, lytį, amžių, išsilavinimą, profesiją darbo stažą įmonėje, įmonės ekonominės veiklos rūšį. Taip pat buvo paskelbta statistinė informacija apie įmonių veiklą, organizuojant ir vykdant įmonės darbuotojų profesinės kvalifikacijos tobulinimą ir profesinių gebėjimų stiprinimą.

2012 m. buvo pradėti skelbti būsto kainų indeksai, naudojami finansiniam stabilumui vertinti, pinigų politikai formuoti, infliacijos prognozėms rengti. Taip pat buvo perskaičiuotos 1995–1999 m. metinių ir ketvirtinių nacionalinių sąskaitų pagrindinių rodiklių laiko eilutės pagal Ekonominių veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.).

2012 m. buvo vykdomi pasirengimo darbai šiems statistiniams tyrimams:

- darbo sąnaudų (statistinio tyrimo tikslas – nustatyti darbuotojo vidutines metines ir vienos dirbtos valandos darbo sąnaudas, jų struktūrą ir kitimą pagal ekonominės veiklos rūšį ir įmonių dydžio grupę. Statistinis tyrimas atliekamas kas 4 metai);
- žemės ūkio struktūros (statistinis tyrimas leis parengti išsamią statistinę informaciją apie ūkininkavimo tikslus, ūkyje naudojamą žemę, apsėtus ir apsodintus plotus, sodus ir uogynus,

gyvulių ir paukščių skaičių, taip pat apie žemės ūkyje dirbančius darbuotojus, jų profesinį pasirengimą, darbo dienos trukmę. Statistinis tyrimas atliekamas kas 3 metai);

– atliekų susidarymo ir tvarkymo žemės ūkyje, miškininkystėje ir žuvininkystėje (statistinio tyrimo tikslas – parengti statistinę informaciją apie vykdant žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės ekonomines veiklas susidarančias atliekas ir jų tvarkymą pagal atliekų rūšis. Statistinis tyrimas atliekamas kas 2 metai).

Lietuvos Statistikos departamentas, prisidedamas prie Alkoholio ir tabako kontrolės 2012–2014 metų programos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano (Žin., 2011, Nr. 115-5415) vykdymo, paskelbė statistinę informaciją apie alkoholinių gėrimų gamybą, alkoholinių gėrimų ir tabako gaminių importą, eksportą, pardavimą, kainas, vartojimą ir jo pasekmes.

Taip pat Lietuvos statistikos departamentas vykdė Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo 2012–2014 metų tarpinstitucinio veiklos plano (Žin., 2011, Nr. 134-6350) priemonę „Peržiūrėti ir atnaujinti kultūros statistinių rodiklių sistemą, atsižvelgiant į vartotojų poreikius ir ES kultūros statistikos suderinamumą“.

3 uždavinys. Tobulinti statistinių duomenų rinkimą, apdorojimą ir sklaidą, sudaryti sąlygas efektyviai vykdyti Lietuvos statistikos departamentui priskirtas funkcijas. 2012 m. Lietuvos statistikos departamentas užtikrino kokybės vadybos sistemos atitiktį kokybės vadybos sistemų standarto ISO 9001 reikalavimams. Lietuvos statistikos departamentas plėtė stebimų procesų ir produktų rodiklių panaudojimo galimybes organizuojant institucijos veiklą. 2012 m. buvo atliktas darbuotojų nuomonės tyrimas. Įvertintas darbuotojų pasitenkinimo lygis sudarė 73 proc.

2012 m., vykdydamas šį uždavinį, Lietuvos statistikos departamentas, įgyvendino du didelės apimties projektus ir pradėjo vieną naują projektą:

- statistinių ataskaitų elektroninio surinkimo sistema pertvarkyta į elektroninio statistinių verslo duomenų rengimo ir perdavimo sistemą (*e. statistika*), leidžiančią respondentams teikti statistinius duomenis su mažesnėmis sąnaudomis;

- sukurtas Oficialiosios statistikos portalas, sudarysiantis galimybę vartotojams visą statistinę informaciją, rengiamą pagal Oficialiosios statistikos darbų programą, nepriklausomai nuo jos rengėjo, rasti vienoje vietoje;

- pradėtas gyventojų statistinių tyrimų duomenų priėmimo ir tvarkymo paslaugos perkėlimo į elektroninę erdvę projektas.

Šių statistikos informacinės sistemos modernizavimo projektų metu vykdyti informacinių technologijų diegimo darbai darė įtaką viešųjų elektroninių paslaugų prieinamumui (P-01-01-01-03-03). 2012 m. nepertraukiamas viešųjų elektroninių paslaugų prieinamumas buvo 96 proc. (tikslas – 99 proc.).

Pagrindinis statistinių duomenų šaltinis yra statistiniai tyrimai, tačiau nuolat analizuojama galimybė daugiau statistinės informacijos parengti iš administracinių duomenų šaltinių. Taip 2012 m. parengta 40 procentų statistinių rodiklių (1 procentiniu punktu daugiau nei 2011 m.) (P-01-01-01-03-02). Ypač daug administracinių duomenų buvo naudojama mažų įmonių rodikliams vertinti, taip mažinant jų statistinės atskaitomybės našą. 2012 m. ketvirtinė darbo apmokėjimo ir metinė laisvų darbo vietų ataskaitų formos nebuvo siunčiamos įmonėms, kuriose dirba mažiau nei 5 darbuotojai, – jų darbo rodikliai buvo vertinami, naudojant Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos duomenis.

Siekiant padidinti visuomenės susidomėjimą oficialiąja statistika ir Lietuvos statistikos departamento veikla, buvo suorganizuota 15 renginių, skirtų oficialiajai statistikai populiarinti ir statistiniam raštingumui didinti (P-01-01-01-03-05). Tai yra 5 renginiai daugiau nei planuota.

2012 m. buvo vykdomas „Statistikos departamento valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, kvalifikacijos tobulinimo ir profesinių gebėjimų stiprinimo“ projektas, finansuojamas iš Europos socialinio fondo lėšų pagal Žmogiškųjų išteklių plėtros programos 4 prioriteto „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ priemonę VP1-4.1-VRM-03-V „Valstybės institucijų ir įstaigų dirbančiųjų kvalifikacijos tobulinimas“ (Žin., 2008, Nr. 95-3722). 2012 m. Lietuvos statistikos departamento valstybės

tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, mokymams buvo planuota skirti 3740 žmogaus dienų (P-01-01-01-03-06). Atsižvelgiant į poreikį, buvo suorganizuota daugiau nei planuota kompiuterinio raštingumo mokymų. 2012 m. mokymai vyko 3 804 žmogaus dienas.

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos pirmininkavimo ES Tarybai 2013 metais tarpinstitucinio 2013–2014 metų veiklos plano (Žin., 2012, Nr. 124-6235) priemonę „Pirmininkauti ir atstovauti ES Tarybai santykiuose su kitomis ES institucijomis statistikos srityje“, buvo vykdomi pasirengimo pirmininkavimui ES Tarybos statistikos darbo grupei darbai. Tuo tikslu 2012 m. II pusmetį dalyvauta 7 ES Tarybos statistikos darbo grupės posėdžiuose (P-01-01-01-03-07). Iš viso buvo numatyti 8 ES Tarybos statistikos darbo grupės posėdžiai, tačiau 1 planuotas posėdis neįvyko.

Įgyvendindamas antrąjį programos tikslą, Lietuvos statistikos departamentas be pagrindinės veiklos atliko darbus pagal sutartis – rengė statistinę informaciją pagal užklausas, teikė statistikos leidinių prenumeratos ir pardavimo paslaugas, dalyvavo techninės pagalbos ir kituose Europos statistikos tobulinimo projektuose, taip pat teikė nenaudojamų patalpų nuomos paslaugas. Pastaraisiais metais įplaukos už pagal sutartis atliekamus darbus mažėja, nes Lietuvos statistikos departamentas kasmet plečia Rodiklių duomenų bazę ir kitas nemokamas elektronines paslaugas. 2012 m. už įvardytus užsakomuosius darbus ir paslaugas Lietuvos statistikos departamentas gavo 273 tūkst. Lt pajamų įplaukų (R-01-01-02-01), tai yra 27 tūkst. Lt mažiau nei planuota.

Oficialiosios statistikos tvarkymo programos asignavimų panaudojimas

Asignavimai	Patvirtinti asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Asignavimų panaudojimo procentas
Iš viso asignavimų programai (1 + 2)	24 215,7	23 623,8	98
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	24 215,7	23 623,8	98
iš jo:	23 850,0	23 378,4	98
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos			
1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	365,7	245,4	67
2. Kiti šaltiniai (ES finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)			

2012 m. Lietuvos statistikos departamentas panaudojo 23,6 mln. Lt, arba 98 proc. patvirtintų asignavimų. Sutaupytos lėšos grąžintos į valstybės biudžetą. Dėl didesnio negu buvo tikėtasi gyventojų aktyvumo, dalyvaujant e. surašyme, reikšmingai sutrumpėjęs visuotinio gyventojų ir būstų surašymo statistinių duomenų apdorojimo procesas 2012 m. leido sutaupyti 385,5 tūkst. Lt. Efektyviai organizavus viešuosius pirkimus, kompiuterinė programinė įranga bei kai kurios prekės ir paslaugos buvo įsigytos pigiau, nei planuota. Už prekes ir paslaugas buvo sumokėta 65,2 tūkst. Lt, o už kompiuterinę programinę įrangą – 2,2 tūkst. Lt mažiau. Europos Komisija kompensavo iš valstybės biudžeto avansu apmokėtas tarnybinių komandiruočių kelionės bilietų išlaidas (18,7 tūkst. Lt).

Iš viso nepanaudota 120,3 tūkst. Lt pajamų įmokų. Didžioji nepanaudotų įmokų dalis buvo skirta į kitus metus persikėlusioms paslaugoms apmokėti (69,0 tūkst. Lt).